

LOVISA STAD

**ANVISNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV FÖRSLAG TILL
BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2026–2028**

PRINCIPER OCH MÅLUPPSTÄLLNING FÖR BEREDNINGEN AV BUDGETEN 2026 OCH PLANERINGSANVISNINGAR FÖR BEREDNINGEN AV EKONOMIPLANEN 2026–2028

Innehållsförteckning:

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen	3
Stadens strategi	3
Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2026–2028	4
Måluppställning för budgeten 2026–2028	4
Personalplanering och rekrytering 2026–2028	5
Upprättande av personalplan för 2026	5
Avtalshöjningarna i kommunsektorn 2026–2028	5
Investeringar 2026–2028	6
Ram för budgetförslaget 2026	7
Tidtabell för beredningen	8
Budgetens bindande grad	8
Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå	8
Bindande mål och resultatmål i affärsverket	9
Bindande mål och resultatmål i dotterbolag	9

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen

Enligt 110 § i kommunallagen

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. I balansen för ekonomiplanen kan hänsyn tas till överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Stadens strategi

Budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2026–2028 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 15.6.2022 (§ 59).

Strategin förverkligas med budgetens årsplaner och i eurobelopp uttryckta budgeter. Strategin och budgeten ska ha en klar sammankoppling, eftersom allokeringen av resurser ska grunda sig på den gällande strategin.

Måluppställningen för ekonomiplanperioden 2026–2028 utgår från stadens strategi.

Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2026–2028

Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens överskott i bokslutet 2024 var 3,0 miljoner. Lovisa stads skuld minskade med 333 euro per invånare under räkenskapsperioden 2024. Lånen per invånare uppgick i bokslutet 2024 till 4 775 euro.

Budgeten för 2025 visar upp ett överskott på 7,6 miljoner euro. Enligt utfallsuppgifterna från de fyra första månaderna av året om budgetens utfall är resultatet negativt, 0,5 miljoner euro.

Skatteinkomsterna förväntas utfalla budgetenligt medan statsandelarna förväntas överskrida den budgeterade nivån.

Måluppställning för budgeten 2026–2028

Måluppställningen utgår från strategin som stadsfullmäktige godkände 15.6.2022.

Lovisa stads vision är att vara den bästa småstaden. Vi har aktiva och deltagande invånare och företagare samt föreningar. Vi har välmående invånare, en havsnära och historisk boendeidyll, kultur, livskraftiga byar och mångsidig natur. Vi erbjuder på ett likvärdigt sätt god service på två språk samt en stabil kommunalekonomisk miljö.

I strategin har följande mål lyfts upp:

- 1) Livskraftig stad
- 2) Välmående invånare och en trivsamt stad
- 3) Effektiv småbarnspedagogik och en högklassig utbildning
- 4) Smidigt beslutsfattande
- 5) En uppskattad personal.

Vi genomför strategin genom budgeten och dispositionsplanerna. Vi härleder och väljer de nyckelmål ansvarsområdena ska följa utifrån de strategiska målen. Förverkligandet av stadens vision ska utgöra grunden för hur vi allokerar resurserna.

Det att man även i framtiden kan ordna och säkerställa högklassiga och tillräckliga tjänster för invånarna i Lovisa stad garanteras bäst genom att man håller Lovisa stads ekonomi på en sund grund och genom att man proaktivt söker permanenta och strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar tillväxten av kostnaderna.

Målet under budgetåret 2026 är att åstadkomma ett positivt resultat. Det förutsätts att ansvarsområdena fortsättningsvis finner lösningar som permanent förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen.

Genom att förbättra produktiviteten strävar man efter att öka produktionen mer än kostnaderna. Syftet är att Lovisa stads kostnader genom ökad produktivitet kommer att ytterligare minska utan att kundservicen försvagas i större omfattning.

Personalplanering och rekrytering 2026–2028

Personalplaneringen för 2026 och 2027–2028 utgår från stadsstrategin och dess målsättningar. Planeringen och användningen av personalresurserna ska stöda förbättrandet av stadens konkurrenskraft och attraktivitet. Vid planeringen av personalresurserna ska man också beakta behovet av tjänster som produceras av staden och antalet anställda i relation till invånarantalet.

Verksamhetssätten och ledningen av arbetsförmåga ska utvecklas vidare så att man ger akt på personalens arbetshälsa och förstärkandet av personalens kunskande. Vid ordnandet av tjänster utnyttjas i den mån det är möjligt alternativa sätt att producera tjänster till den del som det ur ekonomiskt perspektiv är ändamålsenligt. Å andra sidan ska man även beakta kostnadseffekten i relation till de tjänster som staden producerar.

Största delen av rekryteringsbehovet uppkommer till följd av pensionsavgångar och övrig personalomsättning. Enligt Kevas prognoser för avgång med anledning av pension uppskattas det att cirka 20 personer kommer att avgå med ålderspension per år under perioden 2026–2028. Det är dock möjligt att flexibelt avgå med pension vid 64–68 års ålder, varför den årliga pensionsavgången är svår att förutse.

Ansvarsområdena ska fortsättningsvis väldigt kritiskt överväga rekrytering av ny personal. Med hänsyn till pensionsavgångar och annan omsättning av personal ska ansvarsområdena dessutom utarbeta en plan över på vilket annat sätt eller med vilket annat kunskande uppgifterna kunde omorganiseras utan att man är tvungen att rekrytera ny personal till alla tjänster eller uppgifter som blir vakanta.

Upprättande av personalplan för 2026

Personalförvaltningsteamet (HR-teamet) tilldelar ansvarsområdena de befintliga löneuppgifterna som grund för personalplaneringen före utgången av juli. Ansvarsområdena ska senast 5.9.2025 lämna en detaljerad personalplan för 2026 till personalchefen. För upprättandet av planen skickas en färdig mall i vilken man ska införa de tjänster och uppgifter för vilka det reserveras anslag i budgeten för 2026. Den planerliga personalresursen införs i planen som årsverken.

Avtalshöjningarna i kommunsektorn 2026–2028

Utgångspunkten för personalutgifterna är det uppskattade utfallet för 2025. De nuvarande tjänste- och kollektivavtalen (AKTA, UKTA och TS) gäller 1.5.2025–29.2.2028. För 2026 har man inom kommunsektorn kommit överens om att lönerna höjs 1.8.2026 med en allmän förhöjning på 2,27 %, och dessutom har man kommit överens om en lokal justeringspott (0,20 %) och en pott enligt löneutvecklingsprogrammet (0,40 %) för 1.10.2026. För 2027 är den allmänna förhöjningen från och med 1.4.2027 2,00 %, tillsammans med en lokal justeringspott på 0,40 % och en utvecklingspott på 0,40 %.

För 2028 har man inom kommunsektorn kommit överens om att en lokal utvecklingspott på 1,0 % ska utdelas 1.2.2028.

Investeringar 2026–2028

Investeringsprogrammet upprättas för 2026–2028. Upprättandet av investeringsprogrammet styrs av framtidens servicenät och den gällande investeringsanvisningen.

Investeringsplanen för 2026 baserar sig på en uppdaterad version av investeringsplanen i budgeten för 2025. Den uttalade målsättningen är att årsbidraget skall täcka avskrivningarna.

När investeringsplanen blivit färdig på hösten specificeras ramen för lånestockens, finansieringskostnadernas, avskrivningarnas, skatteintäkternas och statsandelarnas del. I tabell 1 presenteras den gällande investeringsplanen.

Tabell 1

Staden totalt

	Kostnads- beräkning	BG 2026	Långsiktig tidsplan				
			2027	2028	2029	2030	2031
Investeringsutgifter totalt:							
Demokratiapalvelut	3 185	1 900	250	200	200	200	200
Stadskansliet	0	0	0	0	0	0	0
Bildningsväsendet	1 580	505	200	200	200	200	200
Kultur och välfärd	1 930	590	150	150	650	150	150
Stadsutveckling	60 470	8 170	14 300	16 120	2 775	2 075	1 850
Balansenheten dagvatten	1 920	320	320	320	320	320	320
Investeringsutgifter totalt	69 085	11 485	15 220	16 990	4 145	2 945	2 720
Investeringsinkomster totalt:							
Demokratiapalvelut	-1 200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Stadskansliet							
Bildningsväsendet	0	0	0	0	0	0	0
Kultur och välfärd							
Stadsutveckling	-3 385	-105	-2 000	-1 250	0	0	0
Balansenheten dagvatten							
Investeringsinkomster totalt	-4 585	-305	-2 200	-1 450	-200	-200	-200
STADEN TOTALT NETTO	64 500	11 180	13 020	15 540	3 945	2 745	2 520

Ram för budgetförslaget 2026

Tabell 2

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING ilman liikelaitosta - affärsverket inte medräknat							
	2024	2025	2025	2026	TS 2027	TS 2028	
	Tilinpäätös	Talousarvio, alkup.	Talousarvio, muut. sis org. muutos	Raami	Ennuste	Ennuste	
Veroprosentti / Skattesats 7,60 %	Bokslut	Budget, urspr.	Budget, ändrad inkl. org.förändring	Ramförslag	Prognos	Prognos	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	11 901 047	20 535 321	20 535 321	7 873 321	7 908 500	7 873 500	
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-55 382 627	-60 887 582	-60 887 582	-61 842 901	-61 922 538	-61 842 538	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-43 481 580	-40 352 261	-40 352 261	-53 969 580	-54 014 038	-53 969 038	
Verotulot - Skatteintäkter	43 041 434	45 510 000	45 510 000	44 840 000	46 072 000	47 570 000	
Kunnallisvero - Kommunalskatt	24 712 404	25 150 000	25 150 000	25 523 000	26 135 000	27 047 000	
Yhteisövero - Samfundsskatt	9 329 026	10 760 000	10 760 000	9 671 000	10 225 000	10 725 000	
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	9 540 004	9 600 000	9 600 000	9 646 000	9 712 000	9 798 000	
Valtionsosuudet - Statsandelar	8 795 125	8 335 995	8 335 995	8 683 940	8 868 126	8 967 804	
Rahoitustuotot ja kulut - Finansieringsinkomster o	1 114 862	850 200	850 200	1 200 000	880 000	400 000	
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	9 469 841	14 343 934	14 343 934	754 360	1 806 089	2 968 766	
Poistot ja arvonalennukset - Avskrivningar och n	-6 649 426	-6 374 754	-6 374 754	-6 289 710	-7 136 661	-7 303 888	
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	0	-300 000	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000	
TILIKAUDEN TULOS -							
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 820 415	7 669 180	7 669 180	-5 635 350	-5 430 572	-4 435 122	
Poistoeron lis. (-) - väh. (+) - Avskrivn.diff.	208 384	94 000	94 000	140 000	140 000	140 000	
Varausten lisäys tai vähennys -							
Ökning eller minskning av reserveringar							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ -							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	3 028 799	7 763 180	7 763 180	-5 495 350	-5 290 572	-4 295 122	
Kertynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott	19 666 790	27 429 970	27 429 970	21 934 621	16 644 048	12 348 927	

Tabell 3 Ansvarsområdena

Talousarvioraami vastualueittain (ulkoinen) - Budgetram ansvarsområdesvis (extern)							
	2024	2025	2025	2026	TS 2027	TS 2028	
	Tilinpäätös	Talousarvio, alkup.	Talousarvio, muut. sis org. muutos	Raami	Ennuste	Ennuste	
	Bokslut	Budget, urspr.	Budget, ändrad inkl. org.förändring	Ramförslag	Prognos	Prognos	
Demokratiapalvelut- Demokratitjänster							
Tulot - Inkomster	241 109	10 544 600	10 544 600	209 600	244 600	209 600	
Menot - Utgifter	-1 739 973	-1 642 748	-1 642 748	-1 487 331	-1 567 000	-1 487 000	
Netto	-1 498 864	8 901 852	8 901 852	-1 277 731	-1 322 400	-1 277 400	
Kaupunginkanslia - Stadskansliet							
Tulot - Inkomster	281 829	150 500	150 500	150 500	150 500	150 500	
Menot - Utgifter	-3 894 591	-4 376 139	-4 483 379	-4 730 300	-4 730 000	-4 730 000	
Netto	-3 612 763	-4 225 639	-4 332 879	-4 579 800	-4 579 500	-4 579 500	
Kulttuuri ja hyvinvointi - Kultur och fritid							
Tulot - Inkomster	850 406	508 100	394 500	454 500	455 000	455 000	
Menot - Utgifter	-2 972 622	-3 142 685	-2 895 174	-3 103 647	-3 104 000	-3 104 000	
Netto	-2 122 216	-2 634 585	-2 500 674	-2 649 147	-2 649 000	-2 649 000	
Sivistystoimi - Bildningsväsendet							
Tulot - Inkomster	3 608 438	2 627 321	2 627 321	3 127 321	3 127 000	3 127 000	
Menot - Utgifter	-29 880 906	-31 932 264	-30 558 521	-29 905 085	-29 905 000	-29 905 000	
Netto	-26 272 468	-29 304 943	-27 931 200	-26 777 764	-26 778 000	-26 778 000	
Elinkeinopalvelut - Näringslivstjänster							
Tulot - Inkomster	587 044	542 000	1 139 200	1 176 200	1 176 200	1 176 200	
Menot - Utgifter	-3 184 357	-5 104 309	-5 996 082	-6 205 711	-6 205 711	-6 205 711	
Netto	-2 597 313	-4 562 309	-4 856 882	-5 029 511	-5 029 511	-5 029 511	
Kaupunkikehitys - Stadsutveckling							
Tulot - Inkomster	6 048 261	5 862 800	5 379 200	2 455 200	2 455 200	2 455 200	
Menot - Utgifter	-13 601 868	-14 582 537	-15 204 778	-16 320 827	-16 320 827	-16 320 827	
Netto	-7 553 607	-8 719 737	-9 825 578	-13 865 627	-13 865 627	-13 865 627	
HULEVESIYKSIKKÖ - DAGVATTENENHETEN							
Tulot - Inkomster	283 962	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	
Menot - Utgifter	-108 310	-106 900	-106 900	-90 000	-90 000	-90 000	
Netto	175 652	193 100	193 100	210 000	210 000	210 000	

Tidtabell för beredningen

Väsentliga datum som anknyter till upprättandet av budgeten:

- 16.6.2025 Riktlinjerna och ramen för beredning av ekonomiplanen i stadsstyrelsen.
- 17.6.2025 Operativa anvisningar till ansvarsområdena.
- 12.9.2025 Ansvarsområdenas förslag till budget och ekonomiplan ska vara sparade i ekonomiplaneringsprogrammet. Investeringsförslag och personalplaner ska också vara returnerade senast förenämnda datum.
- 3.10.2025 Textdelarna färdiga på bägge språken.
- 24.10.2025 Budgetförslagen behandlade i nämnderna och i direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten.

Kvällsskola – ledamöter och tjänsteinnehavare.
- 3.11 och 10.11.2025 Behandling av budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2026–2028 i stadsstyrelsen.
- 10.12.2025 Behandling av budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2026–2028 i stadsfullmäktige.

Budgetens bindande grad

Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå

För ekonomiplanperioden 2026–2028 ställs upp som mål att hålla kostnadsdisciplin och finna bestående strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen så att Lovisa stads ekonomi även i framtiden är balanserad och sund.

- Under planperioden ska avskrivningsnivån vara realistisk och i förhållande till årsbidraget.
- Lånestocken per invånare hålls på en skälig nivå. Det kalkylerade låneskötselbidraget underskrider inte på lång sikt avsevärt kommunernas genomsnittliga låneskötselbidrag.

Lovisa stads mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige:

Resultaträkningsdelen

- stadens årsbidrag
- ansvarsområdenas verksamhetsbidrag.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt
- projekt som till sin kostnadsberäkning överskrider 100 000 euro som projektspecifika investeringar.

Finansieringsdelen

- det maximala beloppet för långfristiga lån
- lån per invånare.

Bindande mål och resultatmål i affärsverket

Det förutsätts att Affärsverket Lovisa Vatten vidtar liknande åtgärder för att utveckla verksamheten och öka produktiviteten som även ansvarsområdena vidtar. Vattenaffärsverket ska under planperioden kunna täcka det ackumulerade underskottet. Produktiviteten ska ökas och funktionerna aktivt utvecklas. Prishöjningarna ska vara moderata.

Verksamhetskostnaderna i relation till det producerade kubikantalet mäter utfallet för produktiviteten. Affärsverkets direktion ska med sina beslut stöda det att Lovisa stads mål uppnås. Vattenaffärsverket är en del av staden och posterna i dess externa resultaträkning sammanställs i bokslutet rad för rad med stadens resultaträkning.

Bindande mål för Affärsverket Lovisa Vatten:

Resultaträkningsdelen

- resultatet för räkenskapsperioden 2026 ska vara minst +50 000 euro.

Balansräkningsdelen

- att täcka det ackumulerade underskottet under planperioden.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt.

Finansieringsdelen

- det maximala lånebeloppet som beviljas Affärsverket Lovisa Vatten.

I samband med att budgeten upprättas bedömer man behovet av långfristiga lån, för vilka en gräns för maximal låneyftning fastställs.

Bindande mål och resultatmål i dotterbolag

Ekonomi för fastighetsaktiebolag i Lovisa stads ägo ska vara sund och i balans under planperioden 2026–2028.

Lovisa Bostäder Ab:s verksamhet är lönsam, så att bolaget självständigt och på en sund grund kan ordna hyresbostadsverksamheten.

En koncernpolicy som stöder sig på Lovisa stads koncerndirektiv följs i alla dottersamfund. Aktiebolagens styrelser ska med sina beslut stöda det att målen för Lovisa stadskoncern uppnås.

Målet är att hålla stadskoncernens sammanlagda lånebelopp per invånare under nivån för 2025 och den borde inte få överskrida den genomsnittliga nivån i kommunkoncernerna.